

Grammaire méthodique du français

ที่มา: <https://www.amazon.com/GRAMMAIRE-methodique-francais-Martin-Jean-Christophe/dp/2130539599>

07

Book Review:

บทความปริทรรศน์หนังสือ

Grammaire méthodique du français

ดร.สุदारัตน์ พุทธพงษ์*

Dr.Sudarat Buddhapong

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันตก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร อีเมล:
sudarat.buddha@yahoo.fr

Assistant Professor, Department of Western Languages, Faculty of Archaeology,
Silpakorn University. email: sudarat.buddha@yahoo.fr

หนังสือไวยากรณ์ฝรั่งเศส *Grammaire méthodique du français* ฉบับตีพิมพ์ครั้งที่ 4 ปี ค.ศ. 1998 (พ.ศ. 2541) สำนักพิมพ์ Presses Universitaires de France (PUF) เขียนโดย Martin Riegel, Jean-Christophe Pellat และ René Rioul เนื้อหาหลักในหนังสือเล่มนี้ แบ่งเป็น 5 ส่วน โดยก่อนเข้าสู่เนื้อหาทั้ง 5 ส่วนนั้น มีการเกริ่นนำปูพื้นความรู้ความเข้าใจ ทั้งความเข้าใจในเนื้อหาที่จะนำเสนอต่อไป และความเข้าใจในวัตถุประสงค์รวมถึงรูปแบบของหนังสือเล่มนี้ด้วย โดยเริ่มต้นจาก Avant-propos คำนำ และ Conventions et symboles ข้อตกลงความเข้าใจ พร้อมรายการสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้ ตามด้วย Introduction บทนำ แล้วจึงต่อด้วยเนื้อหาหลักทั้ง 5 ส่วน Première partie – Deuxième partie – Troisième partie – Quatrième partie – Cinquième partie และปิดท้ายด้วย Bibliographie บรรณานุกรม และ Index ดัชนีคำศัพท์

ในคำนำมีการระบุไว้อย่างชัดเจนว่าหนังสือไวยากรณ์เล่มนี้เหมาะสำหรับผู้ที่มิงานหรือประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาฝรั่งเศสร่วมสมัย ซึ่งหมายถึงผู้เรียนและผู้สอนภาษาฝรั่งเศส โดยมุ่งนำเสนอในมุมมองเชิงภาษาศาสตร์ ทั้งในเชิงภาษาศาสตร์ทั่วไปและภาษาต่างประเทศด้วย นอกจากนี้คณะผู้แต่งได้แสดงความคาดหวังให้หนังสือไวยากรณ์เล่มนี้เป็นผู้ตอบคำถามเกี่ยวกับทุกปัญหาและความยากลำบากในการใช้ภาษาฝรั่งเศส

Book Review - *Grammaire méthodique du français*

ผู้เขียน: Martin Riegel, Jean-Christophe Pellat, René Rioul

สำนักพิมพ์: Presses Universitaires de France (PUF)

จำนวนหน้า: 646 หน้า ปกอ่อน

พิมพ์ครั้งที่ 4: มิถุนายน 1998

ISBN: 2-13-049406-4,
9782130494065

ภาพปกจาก amazon.fr

ร่วมสมัยให้แก่ผู้อ่านได้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเปลี่ยนหรือผันส่วนต่างๆ การใช้กาลและกริยาในมาลาต่างๆ รวมถึงโครงสร้างที่เป็นปัญหาอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้จะนำเสนอในลักษณะที่เรียกว่า *méthodique* หรือบรรยายอย่างมีระเบียบวิธี

ข้อตกลงความเข้าใจพร้อมรายการสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้เขียนไว้ละเอียดชัดเจน โดยแบ่งเป็นหัวข้อ *Conventions typographiques* หรือข้อตกลงความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับลักษณะตัวอักษรที่เลือกใช้พิมพ์ในหนังสือเล่มนี้ เช่น เมื่อใช้ตัวหนาจะหมายถึงคำนั้นเป็นศัพท์เทคนิค ส่วนตัวเอียงจะใช้กับคำหรือประโยคและตัวอย่างที่นำมาอ้างอิงไว้ในหนังสือเล่มนี้ เป็นต้น ส่วนอีกหัวข้อหนึ่งคือหัวข้อ *Abréviations et symboles* หรือตัวอักษรย่อและสัญลักษณ์ ซึ่งแบ่งกลุ่มย่อยไว้อย่างละเอียด กล่าวคือแยกตามสัญลักษณ์กลุ่มหน้าที่ของคำ และสัญลักษณ์ที่บอกประเภทของคำ รวมถึงสัญลักษณ์อื่นๆ ทางภาษาศาสตร์ด้วย ผู้อ่านควรได้ทำความเข้าใจเบื้องต้นในส่วนนี้ก่อนเพราะจะเอื้อให้การอ่านเนื้อหาใน 5 ส่วนหลักนั้นลื่นไหลยิ่งขึ้น

เนื้อหาในบทนำเริ่มจากปูพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า *langue* หรือภาษา และ *grammaire* หรือไวยากรณ์ โดยอธิบายให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดที่ว่าภาษาต่างๆ ที่มีในโลกนั้นล้วนเป็นวิธีการสื่อสารหรือเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารของมนุษย์ และจัดเป็นระบบสัญลักษณ์อย่างหนึ่ง และทุกภาษามีมิติทางสังคม โดยจะมี *norme* หรือบรรทัดฐานเป็นกรอบในการเลือกใช้ให้เหมาะสม ถูกต้อง สอดคล้องกับสังคมภาษานั้นๆ จากนั้นจึงนำเข้าสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับไวยากรณ์ในทุกมิติตั้งแต่ *Grammaire et linguistique* ไวยากรณ์กับภาษาศาสตร์ ไปจนถึง *Grammaires descriptives et grammaires prescriptives* ไวยากรณ์เชิงพรรณนากับไวยากรณ์บัญญัติ และปิดท้ายบทนำด้วยการอธิบายวิเคราะห์หรือการบรรยายลักษณะทางไวยากรณ์ทั้ง 5 ด้าน เนื้อหาในบทนำนี้จะช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจที่มา รวมถึงลักษณะและรูปแบบการวิเคราะห์บรรยายภาษา เสมือนเป็นการเตรียม

ความพร้อมเข้าสู่การบรรยายลักษณะภาษาฝรั่งเศสในส่วนต่อไป

เนื้อหาหลักทั้ง 5 ส่วนนั้น เรียงลำดับไว้ดังนี้

ส่วนที่ 1 Première partie : Les formes de l'écrit et de l'oral - phonétique et orthographe เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับระบบเสียงและระบบตัวอักษร ประกอบไปด้วยเนื้อหาในบทที่ 1 ถึงบทที่ 4 ดังนี้

- บทที่ 1 Chapitre I : Code oral / code écrit เป็นเนื้อหาภาพรวมเชิงประวัติที่เกี่ยวกับถ้อยคำและการเขียน เน้นให้ผู้อ่านตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน รวมทั้งชี้ให้ผู้อ่านเห็นถึงความต่างในการวิเคราะห์ภาษาเขียนภาษาฝรั่งเศสและภาษาพูดภาษาฝรั่งเศส

- บทที่ 2 Chapitre II : Les sons du français : phonétique et phonologie อธิบายอย่างละเอียดเกี่ยวกับเสียงในภาษาฝรั่งเศส สัทศาสตร์ และสัทวิทยาภาษาฝรั่งเศส พร้อมศัพท์เทคนิคที่ควรรู้ประกอบกับตัวอย่าง

- บทที่ 3 Chapitre III : L'orthographe français อธิบายครอบคลุมทั้งระบบตัวอักษรในภาษาฝรั่งเศสและลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวอักษรด้วย เช่น romain/italique ตัวตรง/ตัวเอน majuscule/minuscule ตัวใหญ่/ตัวเล็ก รวมถึงสัญลักษณ์อื่นๆ ที่ใช้แวดล้อมตัวอักษร เช่น les accents, le tréma เป็นต้น พร้อมตัวอย่างประกอบ

- บทที่ 4 Chapitre IV : La ponctuation เริ่มจากชี้ให้ผู้อ่านเห็นความแตกต่างของ la ponctuation หรือเครื่องหมายที่ใช้ในประโยคกับสัญลักษณ์อื่นๆ ที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 3 ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านไม่สับสนในการเรียกใช้ แล้วจึงอธิบายเครื่องหมายต่างๆ ที่ใช้ในประโยคว่ามีหน้าที่อะไร และเครื่องหมายใดทำหน้าที่ใด โดยได้มีการรวบรวมเครื่องหมายต่างๆ มาอธิบายไว้ในบทนี้อย่างละเอียดและสมบูรณ์

ส่วนที่ 2 Deuxième partie : Syntaxe de la phrase simple ส่วนที่ 2 นี้เป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุดของหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยว

กับระบบวากยสัมพันธ์ของประโยคความเดียว ประกอบไปด้วยเนื้อหาในบทที่ 5 ถึงบทที่ 11 ดังนี้

- บทที่ 5 Chapitre V : Les structures de la phrase เป็นเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างของประโยค โดยเริ่มจากปูพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับ phrase ประโยค และ cadre de l'analyse syntaxique กรอบการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างหรือวากยสัมพันธ์ให้แก่ผู้อ่านก่อน โดยมุ่งให้คำจำกัดความของคำว่า phrase ในเชิงโครงสร้างเป็นหลัก และอธิบายเกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการบ่งบอกหน้าที่ของคำในเชิงโครงสร้าง แล้วจึงนำเข้าสู่เนื้อหาโครงสร้างประโยคความเดียว โดยเริ่มจากอธิบายแนวคิดวิเคราะห์ประโยคเชิงภาษาศาสตร์หลายทฤษฎี ตามด้วยอธิบาย les parties du discours หรือส่วนประกอบต่างๆ ของประโยค ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างและความหมาย และเกือบทั้งหมดของครึ่งหลังในบทนี้เป็นการอธิบายโครงสร้างพื้นฐานของประโยคความเดียว โดยแจกแจงให้เห็นหน้าที่ของส่วนประธาน กลุ่มคำกริยา และส่วนขยายที่สามารถย้ายที่ได้ในประโยค แต่ในส่วนของกลุ่มคำกริยานั้นได้ให้ผู้อ่านดูเนื้อหาละเอียดได้ในบทที่ 7 ต่อไป

- บทที่ 6 Chapitre VI : Le groupe nominal กลุ่มคำนาม ในบทนี้มีการแจกแจงให้ผู้อ่านเห็นว่าในกลุ่มคำนามนั้นมีโครงสร้างอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายองค์ประกอบต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในหมวดกลุ่มคำนามอย่างละเอียด ไม่ว่าจะเป็นคำนำหน้านาม คำนาม คำคุณศัพท์ รวมถึงคำที่ใช้แทนคำนามอย่างคำสรรพนามด้วย

- บทที่ 7 Chapitre VII : Le groupe verbal กลุ่มคำกริยา บทที่ 7 นี้เป็นบทที่มีความยาวมากที่สุด บทนี้กล่าวถึงคำกริยาซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในภาษาฝรั่งเศสไว้อย่างถိถ้วนสมบูรณ์ โดยเริ่มจากอธิบายโครงสร้างของกลุ่มคำกริยา คำกริยากับส่วนขยาย โครงสร้างของอกรรมกริยาและสกรรมกริยา รวมถึงส่วนขยายกริยาประเภทต่างๆ อีกทั้งยังอธิบายการผันกริยาทุกกลุ่ม และลักษณะกาลทุกกาลของภาษาฝรั่งเศสด้วย ตลอดจนกล่าวถึงกริยา รูปอื่นๆ ได้แก่ formes actives et passives รูปกรรตุวาจกและกรรมวาจก

verbes pronominaux et constructions pronominales กริยาที่ปรากฏร่วมกับรูปสรรพนาม (สุคาร์ทน์ พุทธพงษ์ 2558) และโครงสร้างที่มีกริยาที่ปรากฏร่วมกับรูปสรรพนาม และ l'accord du verbe การเปลี่ยนรูปคำกริยาไปตามเพศและพจน์ของคำที่ขยาย

- บทที่ 8 Chapitre VIII : L'adjectif et le groupe adjectival คำคุณศัพท์และกลุ่มคำคุณศัพท์ ในบทนี้ มีการแจกแจงให้เห็นคำคุณศัพท์ประเภทต่างๆ และการที่คำคุณศัพท์ต้องเปลี่ยนรูปไปตามเพศและพจน์ของคำที่ขยาย นอกจากนี้ยังอธิบายระดับการสื่อความหมายของคำคุณศัพท์ที่บอกคุณลักษณะ รวมถึงคำคุณศัพท์เปรียบเทียบขั้นกว่าและขั้นสูงสุดด้วย

- บทที่ 9 Chapitre IX : La préposition et le groupe prépositionnel คำบุพบทและกลุ่มคำบุพบท เริ่มจากอธิบายสั้นๆ เกี่ยวกับหน้าที่ของคำบุพบท ก่อนที่จะเน้นอธิบายประเภทต่างๆ ของคำบุพบทรวมทั้งโครงสร้างและความหมายของกลุ่มคำบุพบท

- บทที่ 10 Chapitre X : L'adverbe คำวิเศษณ์ หนังสือไวยากรณ์ฝรั่งเศสเล่มนี้จัดประเภทคำวิเศษณ์ตามลักษณะโครงสร้างของคำ ซึ่งต่างจากการจัดประเภทคำวิเศษณ์ในแบบเรียนไวยากรณ์ทั่วไปที่จัดโดยเทียบกับคำประเภทอื่นเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีการอธิบายโครงสร้างของคำวิเศษณ์และการสื่อความหมายของคำวิเศษณ์นั้น ตลอดจนการสร้างรูปคำวิเศษณ์ในแบบต่างๆ ด้วย

- บทที่ 11 Chapitre XI : Les types de phrases ประเภทของประโยค เริ่มจากสร้างความเข้าใจโครงสร้างพื้นฐานของประโยค โดยแสดงให้เห็นการจัดประเภทรูปประโยคแบบทั่วไปที่มีเกณฑ์พื้นฐานจากโครงสร้างเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย les types obligatoires ประเภทบังคับพื้นฐาน และ les types facultatifs รูปประโยคประเภทเลือกเสริมได้ และยังแสดงการจัดประเภทรูปประโยคในมุมมองอื่นอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้อธิบายลักษณะของ l'interrogation ประโยคคำถาม l'exclamation ประโยคอุทาน l'injonction ประโยคคำสั่ง la négation ประโยคปฏิเสธ

l'emphase การเน้นคำส่วนต่างๆ ในประโยค le passif รูปกรรมวาจก l'impersonnel กริยาและโครงสร้างกริยาผันรูปเดียว (สุदारर्त्तन् พุทธพงษ์ 2563) และ les phrases atypiques รูปประโยคอื่นๆ ที่มีลักษณะการใช้ เฉพาะ ซึ่งอธิบายลักษณะประโยคแบบต่างๆ พร้อมตัวอย่างได้ละเอียด ครอบคลุมและสมบูรณ์มาก

ส่วนที่ 3 Troisième partie : Syntaxe de la phrase complexe
ในส่วนนี้เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับระบบวากยสัมพันธ์ของประโยคความซ้อน ประกอบไปด้วยเนื้อหาในบทที่ 12 ถึงบทที่ 16 ดังนี้

- บทที่ 12 Chapitre XII : La phrase complexe : juxtaposition, coordination et subordination ประโยคความซ้อน : การวางรูป ประโยคแบบ juxtaposition coordination และ subordination ซึ่งให้เห็นลักษณะประโยคความซ้อนอย่างง่ายๆ ด้วยการให้แนวคิดวาประโยค ความซ้อนเกิดจากการวางประโยคหนึ่งซ้อนไว้ในอีกประโยคหนึ่งด้วยวิธีการ juxtaposition coordination subordination และ insertion จากนั้นให้ผู้อ่านเห็นความต่างของคำว่า phrase และ proposition ในบทนี้ กล่าวถึง juxtaposition และ coordination ไม่มากนักเพราะจะมีเนื้อหา แยกเฉพาะ 2 ประเด็นนี้ในบทที่ 16 ต่อไป แต่ในบทนี้จะเน้นอธิบายเรื่อง la subordination เป็นหลัก เพราะต้องการจะเชื่อมต่อเนื้อหาประเด็นนี้ กับเนื้อหาในบทที่ 13 บทที่ 14 และบทที่ 15 ด้วย

- บทที่ 13 Chapitre XIII : Les relatives ปุจฉาความเข้าใจพื้นฐานที่ จำเป็นเกี่ยวกับ les pronoms relatifs และ les propositions relatives รวมถึงความเข้าใจเกี่ยวกับ l'antécédent du relatif ด้วย ก่อนที่จะอธิบาย ถึง les relatives ประเภทต่างๆ โดยแบ่งตามหน้าที่ ได้แก่ les relatives adjectives les relatives substantives และ les relatives comme expression circonstancielle

- บทที่ 14 Chapitre XIV : Les complétives อธิบายโดยแจกแจง

les propositions complétives ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ les complétives introduites par la conjonction que les constructions infinitives และ les constructions interrogatives โดยใช้วิธีอธิบายเปรียบเทียบกับโครงสร้างอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เข้าใจลักษณะของแต่ละกลุ่มได้ดียิ่งขึ้น

- บทที่ 15 Chapitre XV : Les circonstancielles เริ่มอธิบายจากลักษณะที่เรียกว่า subordonnées circonstancielles หรือ propositions circonstancielles พร้อมเน้นลักษณะเฉพาะของ complément circonstanciel ที่สามารถย้ายที่ได้ในประโยคความเดียวและในประโยคความซ้อนบางประเภท และแจกแจง circonstancielles แบบต่างๆ ตามประเภทของคำ นอกจากนี้ในช่วงท้ายบทยังกล่าวถึง systèmes corrélatifs โดยขยายความครอบคลุมถึง systèmes comparatifs systèmes consécutifs และ variantes des circonstancielles de situation ด้วย

- บทที่ 16 Chapitre XVI : Juxtaposition et coordination เนื้อหาบางส่วนได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 12 ซึ่งในบทที่ 16 นี้มีการอธิบายเพิ่มเติมลักษณะของ juxtaposition และ coordination โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น coordination นั้นมีการอธิบายคำและการใช้คำลักษณะนี้ไว้อย่างละเอียด

ส่วนที่ 4 Quatrième partie : Grammaire et lexique ไวยากรณ์และคำศัพท์ เนื้อหาในส่วนที่ 4 นี้นำเสนอเชิงทฤษฎีภาษาศาสตร์ทั่วไปด้าน morphologie วิจารณ์ภาคในบทที่ 17 และด้าน sémantique อรรถศาสตร์ในบทที่ 18 ดังนี้

- บทที่ 17 Chapitre XVII : Morphologie grammaticale et lexicale คำทางไวยากรณ์และคำศัพท์ อธิบายลักษณะของ mot หรือคำ ในฐานะที่เป็นหน่วยศัพท์และไวยากรณ์ รวมถึงอธิบายศัพท์เทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวกับคำ เช่น morphème marque zéro เป็นต้น นอกจากนี้ยังอธิบายให้เห็นความต่างของ morphèmes lexicaux และ morphèmes grammaticaux โดยแยกตามเกณฑ์ 4 เกณฑ์ รวมทั้งยังอธิบายการสร้างคำ

ในรูปแบบต่างๆ การใส่อุปสรรคปัจจัย และการย่อคำ

- บทที่ 18 Chapitre XVIII : Sémantique lexicale et grammaticale ความหมายเชิงศัพท์และเชิงไวยากรณ์ เริ่มจากสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ signes linguistiques แล้วเชื่อมต่อไปยังโครงสร้างความหมายของ lexique หรือคำศัพท์ จากนั้นจึงอธิบายความหมายของคำในลักษณะต่างๆ เช่น synonymie คำที่มีความหมายเหมือนกัน hyponymie การพ้องคำ antonymie คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน ในช่วงท้ายมีการเชื่อมโยงประเด็นความหมายเข้ากับเรื่องสถานการณ์ในการสื่อสาร เพื่อเตรียมผู้อ่านเข้าสู่ส่วนที่ 5 ต่อไป

ส่วนที่ 5 Cinquième partie : Grammaire et communication ไวยากรณ์กับการสื่อสาร ประกอบไปด้วยเนื้อหาบทที่ 19 ถึงบทที่ 21 ใน 3 บทสุดท้ายนี้เป็นเนื้อหาความรู้เชิงภาษาศาสตร์เช่นเดียวกับส่วนที่ 4 แต่ในส่วนที่ 5 นี้เป็นเนื้อหาด้าน pragmatique หรือวัจนปฏิบัติศาสตร์ ดังนี้

- บทที่ 19 Chapitre XIX : La référence เริ่มจากสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ la référence การอ้างอิง โดยอธิบายว่า l'acte de référence คืออะไร และ sens et référence การอ้างอิงสื่อความหมายอย่างไร รวมทั้งรูปแบบและลักษณะการอ้างอิงแบบต่างๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของการสื่อความในการอ้างอิง

- บทที่ 20 Chapitre XX : L'énonciation เนื้อหาต่อเนื่องจากบทที่ 19 ที่เกี่ยวกับ la référence การอ้างอิง ซึ่งในบทที่ 20 นี้เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการอ้างอิงในสถานการณ์การสื่อสาร หรือในการพูด (การอ้างอิงที่มีอยู่ในภาษาพูด) ซึ่งก็คือประเด็นเกี่ยวกับ l'énonciation ตามชื่อบท บทนี้มุ่งให้ผู้อ่านเข้าใจความแตกต่างระหว่าง énonciation กับ énoncé และอธิบาย les indices de l'énonciation แบบต่างๆ อย่างละเอียดพร้อมตัวอย่าง เพราะ les indices เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรู้เพื่อช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ้างอิงในสถานการณ์ นอกจากนี้ยังได้อธิบาย les actes de langage รูปแบบต่างๆ

รวมถึงการอ้างอิงที่มีอยู่ใน le discours rapporté ด้วย

- บทที่ 21 Chapitre XXI : La structuration du texte เนื้อหาในบทนี้เชื่อมโยงกับประเด็นหลักของบทที่ 19 และบทที่ 20 กล่าวคือ ในบทที่ 21 นี้จะกล่าวถึงการอ้างอิงเช่นเดียวกัน แต่เป็นการอ้างอิงในข้อความหรือในบทความ หรืออีกนัยหนึ่งหากเปรียบเทียบกับบทที่ 20 ก็คือการเขียนนั่นเอง (การอ้างอิงที่มีอยู่ในภาษาเขียน) เนื้อหาของบทนี้มุ่งแสดงให้เห็นว่าในบทความหนึ่งๆ จะมีการเชื่อมโยงกันระหว่างไวยากรณ์กับการอ้างอิง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้างและความหมายได้อย่างไร นอกจากนี้ยังได้อธิบาย thème และ propos รวมทั้งการอ้างอิงในลักษณะที่เรียกว่า l'anaphore และ les connecteurs ด้วย

บทสรุป หนังสือ **Grammaire méthodique du français** มีข้อสังเกตและจุดเด่น ดังนี้

1. มีการวางลำดับเนื้อหาอย่างดีเยี่ยม และจัดสรรหัวข้อก่อนหลังได้อย่างเหมาะสม หากผู้อ่านอ่านตามลำดับที่วางไว้จะเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น แต่หากผู้อ่านมุ่งค้นคว้าหรือประสงค์ทำความเข้าใจเพิ่มเติมในบางประเด็นก็สามารถเจาะจงเลือกอ่านเฉพาะหัวข้อที่เกี่ยวข้องได้เช่นกัน
2. นำเสนอเนื้อหาได้ละเอียด และบรรยายอย่างมีระเบียบวิธี พร้อมด้วยตัวอย่างประกอบทุกหัวข้อ โดยมีตัวอย่างจากงานวรรณกรรมร่วมด้วย นอกจากนี้ยังให้เนื้อหาทางไวยากรณ์ที่ครบถ้วน สมบูรณ์ และให้ความรู้ที่จำเป็นในเชิงภาษาศาสตร์ครบทุกด้าน ตลอดจนมีการให้เนื้อหาที่หนังสือไวยากรณ์เล่มอื่นๆ ทั่วไปไม่ได้ให้ไว้ จึงทำให้หนังสือเล่มนี้ตอบคำถามหรือปัญหาและคลายข้อสงสัยเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสได้เป็นอย่างดี
3. มีการนำเสนอในมุมมองเชิงภาษาศาสตร์ โดยไม่มุ่งเน้นใช้แนวคิดหรือทฤษฎีของนักภาษาศาสตร์คนใดคนหนึ่งเป็นสำคัญ แต่จะเลือกนำเสนอแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ มากกว่า ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านได้รู้จักหลายแนวคิดและทฤษฎี รวมทั้งเห็นภาพรวมของภาษาจากหลายแง่มุม

4. เนื้อหาและระดับภาษาที่ใช้ในหนังสือเล่มนี้เหมาะกับผู้อ่านที่มีความรู้ภาษาฝรั่งเศสระดับ B1 ขึ้นไป ซึ่งหากเทียบกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยแล้ว จะหมายถึงผู้ที่กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป

หนังสือ *Grammaire méthodique du français* เป็นหนังสือไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศสที่ทรงคุณค่า เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภาษาฝรั่งเศสไว้ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ หนังสือเล่มนี้จึงประสบความสำเร็จมาเป็นเวลายาวนาน ได้รับความนิยมนับอย่างสูงในแวดวงไวยากรณ์และภาษาศาสตร์ที่ประเทศฝรั่งเศส มีการตีพิมพ์ซ้ำอีกหลายครั้ง (ปัจจุบันมีจำหน่ายในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ด้วย) และมีการนำไปอ้างอิงเป็นจำนวนมากในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศฝรั่งเศสเองและในต่างประเทศ สำหรับแวดวงการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยที่ให้ความสำคัญกับความรู้ความเข้าใจทางไวยากรณ์เป็นหลักนั้น หนังสือเล่มนี้จึงเป็นคำตอบที่จะสร้างความเข้าใจ ไขข้อกระจ่าง และเปิดมุมมองเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศสให้กับผู้สอนและผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสชาวไทยได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- สุดารัตน์ พุทธพงษ์, 2558. “กริยาที่ปรากฏร่วมกับรูปสรรพนามในภาษาฝรั่งเศส.” *Veridian E-Journal: ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ* 8 (1): 679-689.
- _____, 2563. “กริยาผันรูปเดียวในภาษาฝรั่งเศส : โครงสร้างและความหมาย.” *หนังสือรวมบทความวิจัยและบทความวิชาการ เนื่องในงานประชุมวิชาการ ครบรอบ 65 ปี คณะโบราณคดี* (หน้า 553-568). กรุงเทพฯ: คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาษาฝรั่งเศส

- Riegel M., Pellat J.-Ch. & Rioul R., 1998. *Grammaire méthodique du français*. Paris: Presses Universitaires de France.

